Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Emden et Oldenborch

Mercator, Gerhard

[Amsterdam], [1634?]

urn:nbn:de:gbv:45:1-308652

Visual Library

EMDEN et Oldenborch
MARE
GERMANI
CVM PARS FRISIÆ OCCIDE
Wangeroge
Langeroghe
Ostenhaige
Harle
Schillich
Buti ada
Stadtlu
Die Lade
Rimia
Wangerland
Oldenborch
Broe
Emden
Alen
Rhey
Lant
OL DEN BOR CH
COM.
Woest landt
Stedin
Sader lant
Meyenborch
Leer
Aurick
Norden
Dollart
Reyde
Knock
Watum
Dam
Berte
Vriesloo
Wedde
Vlachwedde
Oostwedde
Dorg
Campen
Ems
Mo
Barthe
Ylum
Holtdorp
Oldendorp
Wester Ledt
Die Aa
Die Hunte
Die Ochtum
Die Wumme
Die Wester
Die Ware
Die Weser
Die Geest
Die Ihle
Die Ahe
Die Wardenburger Aa
Die Delmenhorster Aa
Die Ollenbecker Aa
Die Hasbergen Aa
Die Lethe
Die Ahlhorner Aa
Die Soeste
Die Hunte
Die Aue
Die Wester Ledt
Die Ems
Die Leda
Die Jade
Die Weser
Die Ochtum
Die Wumme
Die Wester
Die Ware

no CIↃCCCCLXV cum variis præfecturis hæc Provincia geretur, Comitatus titulo auxit, totamque *Vdalricho* dam attribuit. Inde ad noſtrum hoc uſque ævum continuo Comites ſuos habet. Vrbes in hoc Comitatu mœnibus clauſæ duæ ſunt *Embda* & *Aurichum*. *Embda* ſive *Emdena*, vulgo *Embden*, urbs hujus regionis primaria & emporium celeberrimum ad Amiſis fluminis oſtiũ, portus opportunitate nobile, cujus alveus ita profundus eſt, ut navigia maxima paſſis velis admittat: propterea amplitudine opũ, ædificiis publicis privatiſque, & civium multitudine omnibus non Germaniæ modò, verum etiam Europæ angulis innotuit. Inter ornamenta præcipua ſunt Comitis ædes ſumptuoſæ, templum magnificum & domus Prætoria. Mira hic omnium rerum & exuberans copia videtur, non earum modo, quibus ſatis neceſſitati fieri, ſed quibus voluptatis ſtudium concitari queat. Præſtat hoc civibus, tam portus & importationis commoditas, quam nativa Friſiæ (de qua ſupra diximus) ubertas. Vrbs à fluvio *Ems* nomen habet, quem Tacitus *Amiſiam* vocat. Hic ille eſt fluvius ad quem Druſiana foſſa egreſſæ legiones Romanæ, latæq; Oceano, ſecunda navigatione pervectæ ſunt, ut refert Tacitus II Annalium. *Aurichum* urbs altera, nobilium jucundiſſimus receſſus ob ſilvas & nemora, in quibus aucupio vel venatione liberaliter ſeſe exercent. Cives potentes habet mercaturæ vel opificio alicui deditos. Arces & villæ in hoc Comitatu infinitæ ſunt. Pagorum tantus numerus eſt, ut alter alterum interdum contingat. Horum magna pars, ſive ædificiorum ſplendorem ſive platearum amplitudinem, ſive incolarum frequentiam ſpectes, cum quibuſdam Germanię urbibus poteſt contendere. Neq; vero in iis omnes ruſtici & agricolæ: ſunt & mercatores, & artificum varia genera; nobiles etiam ſparſim interjecti. Sunt & hic duo alii Comitatus, qui Embdano Comiti ſubjecti ſunt, *Eſenſis* & *Ieverenſis* à primariis eorum oppidis ſic dicti. *Ieverenſis* ditio trãs Iadam ad Occaſum ſita eſt, continetq; pagos octodecim: ei Septentrionem verſus qua ſe Viſurgis in Mare exonerat, prætexuntur duæ Inſulæ, *VVangeroga & Spikeroga*, deſertæ magna ex parte. *Eſenſis* Comitatus ad littus Oceani contiguus eſt *Ieveriæ:* ab occaſu Berumenſi & Auricenſi tractui: à Boreà mari terminatur. Ejus Dominus *Hajo ab Huſeke* anno CIↃCCCXXC quum petulantius vicinos infeſtaret, naveſque Bremenſium in Viſurgi interdum ſpoliaret, mariaque vicina piratis, terras prædonibus & graſſatoribus ſuis impleret, tandem poſt leviores cum Bremenſibus pugnas quibus inferior fuit, quum Eſenam confugiſſet, captus à Bremenſibus Edoni Wimmeke Capitaneo Ieverenſi traditus eſt. Qui eũ funè cannabino diu tortum ſtrangulatumq; tandè fruſtillatim diſſecavit, eo quod ſororem, quam in matrimonium duxerat, nulla juſta de cauſa repudiaſſet. Eſt quoq; in hac tabula Comitatus *Delmenhorſt*. Et Dominia *Ezes, Norden, Aurick, Iever, Vredeburg, Ovelgunne, Rheyde*. Flumina hic *Amiſis, Viſurgis, Iada* & alia. Incolæ hujus regionis Germanica utuntur lingua: ſed ad ſecretiora propria quadam & vernacula quam advenæ non intelligunt. Omnis generis opificia ſtudioſè exercent, aut agros colunt: aut mercaturam faciũt. Veſtitus honeſtus: etiam ruſticorũ: ita ut ex veſtitu eos pro oppidanis quis duceret, fœmineus ſexus habitu multum ab aliis differente gaudet. Totam capitis comam in unum cirrum componunt, eumque multis argenteis deauratiſque ſphærulis vel nodulis ornatum in tergum dependere ſinunt.

Flumina.

Opificia. Veſtitus.

ALBERS 028 Kasten 297
Log 45/82
Bunsen
19 + 14 D

Landesbibliothek Oldenburg